

สถานการณ์บ้านเมือง

การศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ

ระบบการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ

การศึกษาที่ในและนอกโรงเรียน นับได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ เพราะการศึกษา เป็นระบบที่มุ่ง พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เมื่อยังตัวแรก เล็กทรัพยากรมนุษย์ที่ได้รับการศึกษาจะไปพัฒนาสถาบันทางสังคม อันได้แก่ ระบบครอบครัวและระบบการเมือง การปกครองเป็นทัน โดยการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดี และ จะไปพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ โดยการปฏิบัติหน้าที่ในอาชีพที่คนนักหรือตามที่ได้ เล่าเรียนมา

จากรูปที่ 1 จะเห็นได้ว่า ระบบการศึกษาที่ในและนอกโรงเรียน มีส่วน เกี่ยวข้องสัมพันธ์ ทั้งโดยตรงและทางอ้อม กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนา สถาบันทางสังคม และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ

ระบบการศึกษาพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างไร

ถ้าจะกล่าวโดยสรุป การศึกษาพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ในสามทางด้วยกัน คือ

ก. การศึกษาพัฒนามนุษย์ในด้านเจตใจ หรือในธรรม ซึ่งได้แก่การพัฒนา ทางบัญญัตธรรม และจริยธรรมของแต่ละบุคคล

ข. การศึกษาพัฒนามนุษย์ในด้านสังคม หรือสหธรรม ซึ่งได้แก่การฝึก ให้รู้จักการเป็นพลเมืองดี ทำงานและอยู่กับผู้อื่นในสังคมให้อย่างเป็นสุข รู้จักบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ สิทธิและเสรีภาพของคนอื่นและผู้อื่น ตลอดจนเป็นผู้มีวัฒนธรรม อันดึงดูดตามกฎหมายของบ้านเมือง

ค. การศึกษาพัฒนาในด้านวัฒนธรรม ซึ่งได้แก่การพัฒนาให้เป็นผู้มีสุขภาพอนามัยดี และเป็นผู้มีทักษะอาชีพสำหรับนำไปพัฒนาทรัพยากรัฐธรรมชาติที่เป็นวัตถุ ให้เกิดเป็นผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ

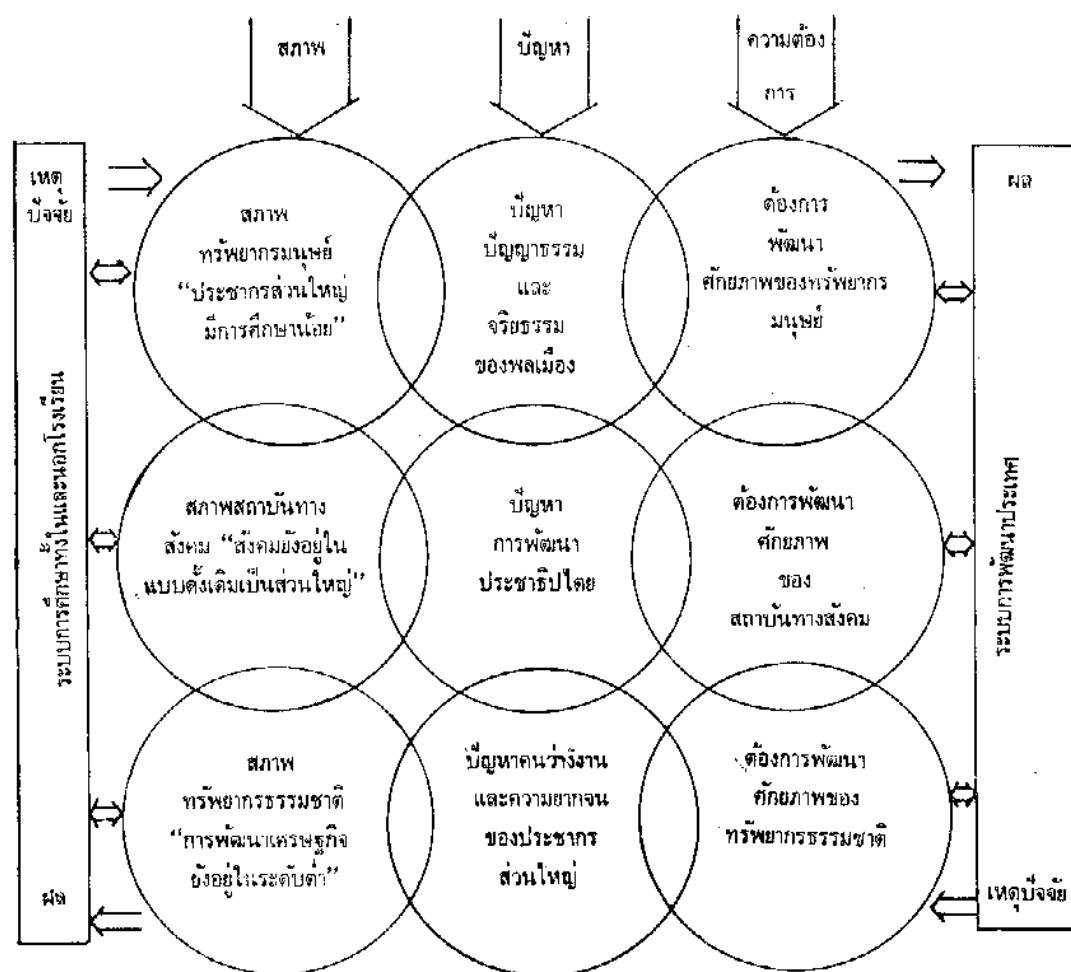
ระบบการศึกษา มีส่วนช่วยพัฒนาสถาบันทางสังคมอย่างไร

ความจริงสถาบันทางสังคม เช่นครอบครัวและระบบการเมืองการปกครอง ก็ประกอบขึ้นด้วยตัวบุคคล คือทรัพยากรัฐธรรมนูญยืนหนึ่ง แต่ทรัพยากรัฐธรรมนูญเหล่านี้ แทนทุกคน ย่อมต้องผ่านระบบการศึกษา อย่างน้อยก็การศึกษากำบังคับมาแล้ว ฉะนั้น การศึกษาจึงมีส่วนอย่างมากในการพัฒนาสถาบันทางสังคม ด้านกระบวนการสอน การศึกษาฝึกให้เข้ารู้จักกับทบทวน หน้าที่ความรับผิดชอบ สิทธิและเสรีภาพ ในระบบประชาธิปไตย เข้าเหล่านี้จะไปพัฒนาสถาบันทางสังคมให้เป็นระบบประชาธิปไตย ในทางตรงกันข้าม ด้านกระบวนการสอน การศึกษา ไม่ได้มุ่งเพื่อสนับสนุนทักษะประชาธิปไตยให้กับประชากร เข้าเหล่านี้ ก็มิอาจจะพัฒนาสถาบันทางสังคม จากสังคมแบบเดิมให้เป็นสังคมประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่ควรจะเป็น

ระบบการศึกษา มีส่วนช่วยพัฒนาทรัพยากรัฐธรรมชาติอย่างไร

ทรัพยากรัฐธรรมชาติเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจซึ่งว่าด้วยการผลิตและการพัฒนาทรัพยากรัฐธรรมชาติ เพื่อให้เห็นผลผลิตสำหรับการดำเนินการเชิงพาณิชย์และ การบริโภค ผู้ที่พัฒนาทรัพยากรัฐธรรมชาติก็คือทรัพยากรัฐธรรมนูญ ซึ่งเกือบทุกคนต้องผ่านระบบการศึกษามาแล้ว ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ระบบการศึกษาเกี่ยวข้องสัมพันธ์ กับการพัฒนาทรัพยากรัฐธรรมชาติและระบบเศรษฐกิจ โดยการให้การฝึกอบรมอาชีพทั่วๆ ให้กับผู้เรียน และให้ความรู้ความสามารถทางด้านประยุกต์วิทยา

ระบบการศึกษา ทั้งในและนอกโรงเรียน ด้านກมส่วนหนึ่งในการครองและ ทางอ้อมเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรัฐธรรมนูญ พัฒนาสถาบันทางสังคม และพัฒนา ทรัพยากรัฐธรรมชาติ ดังปรากฏในรูปที่ 1 เราเรียกระบบการศึกษานั้นว่า “การศึกษาเพื่อ การพัฒนาประเทศ”

รูปที่ 1 ระบบการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ

ระบบการพัฒนาประเทศ

เมื่อกล่าวโดยย่อ ระบบการพัฒนาประเทศมุ่งพัฒนาสามองค์ประกอบดัง ที่อ้างไปนี้

ก. มุ่งพัฒนาสภาพของทรัพยากรมนุษย์ ให้บรรลุถึงจุดสูงสุดของศักยภาพ เช่น พัฒนาจากสภาพของประชากรที่ไม่รู้หนังสือ ให้อ่านออกเขียนได้และมีทักษะอาชีพ พัฒนาจากสภาพของประชากรที่อยู่ทางน้ำมุ่งญาติธรรมและจริยธรรม ให้เป็นผู้มีสติบัญญา และดีอีก ปฏิบัติธรรม เป็นต้น

ข. มุ่งพัฒนาสภาพของสถาบันทางสังคม ให้บรรลุถึงจุดสูงสุดของศักยภาพ เช่น พัฒนาสังคมระดับเดิม ให้เป็นสังคมประชาธิปไตย อันมีพระมหากรุณาธิรัตน์เป็นประมุข เป็นต้น

ก. มุ่งพัฒนาทรัพยากรัฐมนตรี ให้บรรลุถึงจุดสูงสุดของศักยภาพ เช่น พัฒนางานอาชีพให้สามารถพัฒนาทรัพยากรัฐมนตรี ให้ถูกต้องเป็นผลผลิต ของระบบเศรษฐกิจ เป็นต้น

สภาพนี้จะบัน บัญชา และความต้องการในระบบทรัพยากรมนุษย์

ก. สภาพทรัพยากรมนุษย์ในสังคมไทย สภาพที่สำคัญเกี่ยวกับทรัพยากรัฐมนุษย์ในสังคมไทย ก็คือประชาชนส่วนใหญ่ยังมีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาแค่ประถมปีที่ 4 และการศึกษาที่ได้รับ มากจะเป็นในท่านเนื้อหาวิชา ที่เรียนรู้มาแบบท่องจำแทนที่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ที่มีการเรียนรู้แบบการฝึกให้รู้จักกิจกิจเป็น — ทำเป็น — แก้บัญชาเป็น นอกจากนั้นประชากรส่วนมากเริ่มห่างเหินจากศาสตรา มุ่งสนใจความเจริญทางวัสดุเป็นที่ตั้ง เป็นผลให้ธุรกิจเริ่มเสื่อมคลายไปจากจิตใจของประชาชน

ข. บัญชาทรัพยากรมนุษย์

บัญชาสำคัญของประชากรส่วนใหญ่คือ การต้องพัฒนาในท่านความคิด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การคิดแก้บัญชา และการคิดแบบสร้างสรรค์ ทั้งนี้เพื่อการศึกษาภาคบังคับของเรามิ่งค่อยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกหัดคิด ส่วนมากการเรียนการสอนมุ่งให้นักเรียนท่องจำ ผลก็คือประชากรส่วนใหญ่ค้อยความสามารถในการคิดแบบมีเหตุผล ไม่สามารถวิเคราะห์บัญชา ตั้งนั้น จึงไม่สามารถแก้บัญชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บัญชาการต้องทางท่านบัญชาธรรมนี้ ส่งผลกระทบไปถึงบัญชาอื่น ๆ อีกมากมาย ด้วยอย่าง เช่น การพัฒนาสังคมแบบประชาธิปไตยย่อมเป็นไปได้ยาก ถ้าหากประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยยังค้อยในทางบัญชาธรรมทั้งนี้ เพราะประชาธิปไตยอาศัยบัญชาธรรมคือความมีเหตุผล และการแก้บัญชาด้วยวิทยาศาสตร์ เป็นพื้นฐานของวัฒนธรรมทางการเมืองที่สำคัญยิ่ง

บัญชาของประชากรอีกประการหนึ่ง ก็คือบัญชาในทางจริยธรรม บัญหานี้ สืบเนื่องจากการให้บ่มائزความเจริญทางวัสดุเข้ามายังสังคมไทยในช่วง 20 ปี ที่ผ่านมา

เป็นผลให้ประชาชนคนไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงค่านิยมเดิม คือแบบโน้นยัง มาสู่แบบนั้นยัง มากขึ้นตามลำดับ อันเป็นผลให้จิตใจของคนไทยเริ่มถอยห่างจากศาสนาธรรม บัญชาที่ความมีภัยก่อการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของอาชญากรรม และการเมืองเปลี่ยนกันในรูปแบบต่างๆ

สาเหตุอีกประการหนึ่งของบัญชาในทางจริยธรรม ก็คือการเรียนการสอน วิชาจริยศึกษาผู้แต่งเพียงภาคทฤษฎี โดยสอนให้ท่องจำเนื้อหาแต่ไม่ได้นำการฝึกปฏิบัติ จริยธรรม ให้เกิดเป็นนิสัย

ความต้องการทรัพยากรัฐมนตรีที่มีคุณภาพทางบัญชาธรรมและจริยธรรม การพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน ย่อมต้องการบุคลากรที่เป็นทั้งคนดีและมีความสามารถเพื่อพัฒนาให้ระบบต่างๆ เจริญก้าวหน้า ทั้งในทางโลกและทางธรรม

ในระบบเศรษฐกิจ เราย่อมต้องการชาวไร่ชาวนา ที่มีศีลธรรมและรู้จักคิดวิเคราะห์สถานการณ์ของการทำไร่โดยน่าวางมีบัญชาของไร่น้ำ แสดงคิดหากทางแก้ไขบัญชา นั้นๆ ด้วยวิธีการใหม่ๆ ตลอดจนสามารถคิดประเมินผลการทำไร่โดยนา ว่าได้กำไรมีหรือขาดทุนเท่าไร

ในระบบสังคมและวัฒนธรรม เรา>y่อมต้องการ สามี ภรรยา ที่มีศีลธรรม มีความสามารถในการคิดแก้ไขบัญชาของครอบครัว และบัญชาชีวิตรักษาอีกต่อไปยังมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน เรา>y่อมต้องการให้เป็น มารดา ในครอบครัวไทย มีความสามารถในการอบรมสั่งสอนบุตร นิสิต ให้เป็นคนดี มีศีลธรรม มีเหตุผล รู้จักคิดแบบวิเคราะห์สร้างสรรค์ มีวิจารณญาณ และสามารถแก้ไขบัญชาด้วยตนเอง

ในระบบการเมืองการปกครอง เรา>y่อมต้องการพลเมืองที่มีศีลธรรมและมีความเฉลี่ยวฉลาด สามารถให้ไว้จารณญาณในการเลือกผู้แทนของตน เพื่อให้ได้คนดีมีความสามารถเข้าไปเป็นปากเสียงแทนตนในสภานราษฎร

สภานบัญชี นักษา และความต้องการในระบบสถาบันทางสังคม

ก. สภาพของระบบสถาบันทางสังคม ทัวอย่างของสถาบันทางสังคมที่สำคัญในระบบสังคมได้แก่ ครอบครัว ในระบบการศึกษาได้แก่ โรงเรียน ในระบบการเมืองการปกครองได้แก่ สภาตำบล และในระบบเศรษฐกิจได้แก่ หอการค้าและธนาคาร บ้านบุญ สถาบันสังคมเหล่านี้กำลังอยู่ในช่วงหัวเดียวหัวต่อของการเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบของสังคมอัคตราธิปไตย ไปสู่สังคมประชาธิปไตย

ในการอบครัวจะมีการประพฤติปฏิบัติต่อ กัน ทั้งแบบอัคตราธิปไตย และแบบประชาธิปไตย แต่แบบแรกยังคงที่มากกว่าแบบหลัง

ในโรงเรียนก็เช่นเดียวกัน การประพฤติปฏิบัติต่อ กันระหว่างครุภัณฑ์ จะมีลักษณะผสมของสองรูปแบบ คือ อัคตราธิปไตยกับประชาธิปไตย แต่แบบแรกก็ยังคงมากกว่าแบบหลัง

ในสภานบัญชี ตามรูปแบบดูเหมือนว่าเป็นประชาธิปไตย แต่ในทางปฏิบัติ เกี่ยวกับอำนาจในการตัดสินใจ ยังคงเป็นแบบอัคตราธิปไตย กล่าวก็อ อำนาจการตัดสินใจ ส่วนใหญ่ ยังอยู่ในระบบราชการ ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับการบริหารส่วนกลาง

ในสหกรณ์การเกษตร ตามรูปแบบทันสมัยการสหกรณ์เป็นองค์การแบบประชาธิปไตย แต่เรานำมาใช้ในภาคปฏิบัติยังไม่เป็นประชาธิปไตยเท็มรูปแบบ ทั้งนี้ เพราะระบบราชการยังเข้าไปมีส่วนควบคุมอย่างใกล้ชิดจึงมีลักษณะคล้ายกับสภานบัญชี บ้านบุญ

ข. นักษาของระบบสถาบันทางสังคม

จากสภาพบ้านบุญของระบบสถาบันทางสังคม ย่อมก่อให้เกิดบัญชาความสัมส่วนภูมิและความขัดแย้งกันระหว่าง ค่านิยม – แบบเดิมกับค่านิยมแบบประชาธิปไตย ระหว่างบทบาทแบบเดิมกับบทบาทแบบประชาธิปไตยและระหว่างการปฏิบัติหน้าที่แบบเดิมกับแบบประชาธิปไตย ซึ่งเมื่อกล่าวโดยสรุป ก็คือความขัดแย้งระหว่างระบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอัคตราธิปไตย กับแบบประชาธิปไตยนั่นเอง

ก. ความต้องการระบบสถาบันทางสังคม

ปัจจุบันประชากรส่วนใหญ่ของไทย ยอมรับว่าสังคมแบบประชาธิปไตย คือสิ่งที่คนไทยต้องการทั้ง ๆ ที่เข้าอาจจะยังไม่เข้าใจแจ่มชัดนักกว่าสังคมแบบประชาธิปไตยนั้น คืออะไร ดังนั้นเราจึงอาจสรุปเป็นความต้องการระบบสถาบันทางสังคมได้ว่า ต้องการให้ทุกสถาบันในทุกระบบสังคมมีความเป็นประชาธิปไตย

สังคมแบบประชาธิปไตยนี้แบ่งออกได้เป็นสองลักษณะ กล่าวคือลักษณะที่ เป็นระบบการเมืองการปกครองอย่างหนึ่ง กับลักษณะที่เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองอีก อย่างหนึ่ง

ลักษณะที่เป็นระบบการเมืองการปกครองอย่างหนึ่ง คือ

หลักข้อที่ 1 “อำนาจสูงสุดเป็น ของ ประชาชน”

หลักข้อที่ 2 “การบริหารและการปกครอง โดย ประชาชน มีส่วนร่วมใน การเลือกผู้แทนของคนด้วยไปบริหารและปกครอง”

หลักข้อที่ 3 “การบริหารและการปกครองประเทกมุ่ง เพื่อ ประโยชน์ของ ประชาชนเป็นที่ตั้ง”

สำหรับลักษณะที่เป็นวัฒนธรรมทางการเมือง อาศัยหลักคุณธรรม สาม ประการ คือ

หลักข้อที่ 1 หลักแห่งความเสมอภาคในทางสิทธิ หรือเรียกว่า “สิทธิเสมอ ภาค” ในขอบเขตของคุณธรรมและความสามารถ

หลักข้อที่ 2 หลักแห่งเสรีภาพ ใน การใช้สิทธิ หรือเรียกว่า “สิทธิเสรีภาพ” ในขอบเขตของหน้าที่ ความรับผิดชอบและภาระหน้าที่

หลักข้อที่ 3 หลักแห่งการต่อภาพในการอยู่ร่วมกันสนับสนุน พึ่งพอง ในขอบเขต แห่งเมตตาธรรม

ส่วนนี้อุบัติ บัญชา และความต้องการในระบบทรัพยากรธรรมชาติและระบบเศรษฐกิจ

ก. สภาพปัจจุบันของทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการผลิตในระบบเศรษฐกิจ ดังนั้น การศึกษาวิเคราะห์สภาพของทรัพยากรธรรมชาติ จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงสภาพ ของระบบเศรษฐกิจไปด้วย

สภาพที่สำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ ก็คือทรัพย์ในดิน ถนนในน้ำ ประมาณร้อยละ 30 ของที่ดินทั้งประเทศ ยังมีสภาพเป็นป่าซึ่งได้ถูกทำลายล้างจนปริมาณของ ป่าไม้ลดลงอย่างรวดเร็วภายในช่วง 10 ปี

ที่ดินส่วนใหญ่ของประเทศไทยเป็นพื้นที่สำหรับทำเกษตรกรรม ประชากรส่วน ใหญ่ประมาณร้อยละ 70 มีอาชีพในทางเกษตรกรรม โดยทั่วไประบบเกษตรกรรมอยู่ภายใต้ อิทธิพลของระบบพาณิชยกรรม กล่าวก็อ พอค้าคนกลางเป็นผู้กำหนดราคากาชของผลิตผล การเกษตร เกษตรกรรมส่วนใหญ่อยู่ในสภาพของความยากจน และล้าหลังทางด้านความรู้ และเทคโนโลยีที่จะให้ปรับปรุงงานเกษตรกรรมให้เจริญก้าวหน้า

เนื่องจากภารชาตแคลนเงินทุน และขาดความรู้ในทางเทคนิคและประยุกต์ วิทยา ผลิตผลการเกษตรส่วนใหญ่จึงยังไม่ได้รับการแปรรูปให้เป็นผลิตผลอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมการเกษตรจึงยังมีน้อยมาก เป็นผลให้ราคาของผลผลิตการเกษตรถูกควบคุม จากพอค้าคนกลางได้ง่าย ทั้งนี้เพราะผลผลิตการเกษตรส่วนมากถ้าหัวไว้นานก็จะเกิดการ เน่าเสียหาย

๔. บัญหาของระบบทรัพยากรธรรมชาติและระบบเศรษฐกิจ

บัญหาสำคัญของระบบทรัพยากรธรรมชาติและระบบเศรษฐกิจก็คือ บัญหาที่บุคคลและบัญหาที่ระบบ

บัญหาที่บุคคลก็คือ เกษตรกรรมส่วนใหญ่ยังต้องการศึกษาทางด้านเทคนิคการ เกษตรหรือประยุกต์วิทยาการเกษตร เป็นผลให้การผลิตยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เมื่อเปรียบเทียบเกษตรกรของประเทศไทยที่เจริญทางด้านเทคนิค

บัญหาที่ระบบก็คือบัญหาการตลาด กล่าวก็อ การกำหนดราคากาลังผลผลิตการ เกษตร ยังอยู่ในอำนาจของพอค้าคนกลาง

ก. ความต้องการในระบบทรัพยากรัฐมนตรีและระบบเศรษฐกิจ

ความต้องการประการแรกคือ การพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรัฐมนตรีโดยให้มีการนำมารัฐนาให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมมากขึ้น ด้วยการอาศัยประยุกต์วิทยามาปรับปรุงกรรมวิธีการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ความต้องการประการที่สอง คือการปรับปรุงระบบเกษตรกรรม ให้อยู่ในรูปของสหกรณ์การเกษตรให้มากขึ้น เพื่อจะได้สร้างอำนาจในการต่อรอง และสร้างระบบการตลาดขึ้นในระบบสหกรณ์

การปฏิรูประบบการศึกษาแห่งการพัฒนาประเทศ

เมื่อพิจารณาสภาพบ้านบุญหา และความต้องการขององค์ประกอบทั้งสามสำหรับการพัฒนาประเทศไทย ก็ต้องคือ องค์ประกอบทางทรัพยากรัฐมนตรี องค์ประกอบทางสถาบันสังคม และองค์ประกอบทางทรัพยากรัฐมนตรี จนเสร็จสิ้นโดยสังเขปของทุกองค์ประกอบแล้ว ท่านผู้อ่านอาจจะเกิดคำถามขึ้นในใจว่า บัญหาเหล่านี้ในจะเป็นผู้แก้ และความต้องการที่สืบเนื่องมาจากบัญหาเหล่านี้ในจะเป็นผู้สนับสนุน

คำตอบก็คือ ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาประเทศไทย ต้องร่วมมือช่วยกันแก้ไขและสนับสนุนความต้องการเหล่านี้ แต่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ในตอนทันแล้วว่า ระบบการศึกษาที่ในและนอกโรงเรียน เป็นบุ้งจี้ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศไทย ดังนั้น ระบบการศึกษาจึงน่าจะเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการแก้บัญหาและสนับสนุนความต้องการเหล่านี้

เราขอเริ่มต้นที่ระบบการศึกษา กันอย่างไร

เราควรเริ่มต้นก้าวจากการสำรวจกุ่ว่า ระบบการศึกษาที่ในและนอกโรงเรียน ในบ้านบุญหาได้ทำหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาทรัพยากรัฐมนตรีให้เอื้ออำนวยที่ต่อการพัฒนาประเทศไทยหรือไม่

ประการแรก ระบบการศึกษาที่ในและนอกโรงเรียน ให้ช่วยให้ประชากรของเรามีพัฒนาการทางบัญญาธรรม และจริยธรรมให้เหมาะสมกับระบบสังคมที่เราต้องการคือสังคมแบบประชาธิปไตยเส้าหรือยัง

ประการที่สอง ระบบการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน ให้มีส่วนในการช่วยพัฒนาสถาบันพื้นฐานของสังคม ยันได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน สถาบันบัณฑิต และสหกรณ์ ให้มีโครงสร้างและกระบวนการวิธีแบบประชาธิปไตยแล้วหรือยัง

ประการที่สาม ระบบการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน ให้มีส่วนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสำหรับนักปัฒนาทรัพยากรัฐมนตรีต้องมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแล้วหรือยัง และได้ส่งเสริมให้ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องระบบสหกรณ์แล้วหรือยัง

ถ้าคำตอบยังเป็นไปในทางปฏิเสธ ก็หมายความว่า ระบบการศึกษาของเราทั้งในและนอกโรงเรียน ยังไม่ได้ก้าวในรูปของระบบการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง สมควรจะมีการปฏิรูประบบการศึกษา เพื่อให้อิสระในการพัฒนาประเทศโดยเร็ว

การปฏิรูประบบการศึกษาที่หัวใจของการศึกษา ก็คือการปฏิรูประบบหลักสูตรของการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน ให้อิสระต่อการพัฒนาประเทศ

การปฏิรูประบบหลักสูตรที่หัวใจของหลักสูตร ก็คือการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้อิสระต่อการพัฒนาประเทศ

การเรียนการสอนแบบ “สืบสานสอบสวน”* เป็นการปฏิรูปกระบวนการวิธีเรียนวิธีสอนวิธีหนึ่งที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

ดังนี้เพราะการเรียนการสอนแบบสืบสานสอบสวน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดน้ำเสียง ธรรมะ และวิริยธรรม ทั้งในทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างและกระบวนการประชาธิปไตย ทั้งในทางทฤษฎี และภาคปฏิบัติและช่วยให้ผู้เรียนมีสมรรถภาพ ในทางวิทยาศาสตร์ และประยุกต์วิทยา ทั้งในทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

วีรยุทธ วิเนียรโซชี

*ศึกษาได้จากหนังสือ “จิตวิทยาการเรียนการสอนแบบสืบสานสอบสวน” โดย ดร. วีรยุทธ วิเนียรโซชี, อิ่มหมายการพิมพ์, 2521